

СЕКЦІЯ ПРАВА ТА ПСИХОЛОГІЇ

*Науковий керівник – д-р юрид. наук,
проф. В.Л. Ортинський*

В. Ковальчук

Науковий керівник – канд. юрид. наук, асист. І. Ю. Хомішин

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ БОРотьБИ З КОНТРАФАКТНОЮ ПРОДУКЦІЄЮ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Динаміка товарообігу у світі щороку виходить на новий рівень, відкриваючи, отже, нові ринки збуту. Поряд з такими позитивними змінами мають місце і негативні явища, такі як вироблення та експорт-імпорт контрафактної продукції.

Загалом прийнято розділяти ринок контрафактних товарів на основний та другорядний. До першого зараховують ринкові відносини між споживачем та суб'єктом збуту підробленого товару, у тому разі, коли покупець вірить в автентичне походження наявного виробу. У межах другорядного ринку покупець свідомо купує контрафактну продукцію, керуючись різними соціальними чинниками: від грошової неспроможності до небажання слідувати законам та тенденціям суспільства.

Особливої актуальності це питання набуло з часу розширення азійського ринку як одного з найбільших товарно-виробничих ресурсів міжнародної сфери охоплення.

Система органів державної влади України, які в межах своїх повноважень та на основі закону здійснюють адміністрування правовідносин в сфері інтелектуальної власності, спрямовує свою діяльність на забезпечення охорони та захисту об'єктів права інтелектуальної власності, зокрема і виконання превентивної та каральної функції за порушення законодавства про заборону перевезення та виготовлення контрафактної продукції та недобросовісну конкуренцію.

З метою попередження такого перебігу подій, за якими національний ринок наповнюється контрафактними товарами та які перебувають у вільному економічному обігу, визначено органи державної влади, основними функціональними обов'язками яких передбачено

нагляд та контроль за дотримання нормативно-правових положень законодавства в сфері інтелектуальної власності, зокрема в цьому випадку, це Закон України від 15 грудня 1993 р. “Про охорону прав на знаки для товарів та послуг” та “Про захист від недобросовісної конкуренції” від 07 червня 1996 р., відповідні частини Цивільного (Глава IV), Кримінального кодексу та Кодексу України про адміністративні правопорушення (ст. 51-2, ст. 164-3, 164-5, 164-9).

Практика іноземних держав показує, що боротьба з контрафактною продукцією та піратством є одним із головних завдань державної політики в боротьбі з економічними злочинами. Так, основними адміністративними органами Польщі в сфері захисту прав споживачів та боротьби з економічними злочинами, зокрема і боротьби зі збутом контрафактної продукції та піратством, є: Департамент (Відомство) з питань конкуренції та захисту прав споживачів, Міністерство юстиції, Міністерство закордонних справ, Міністерство внутрішніх справ та адміністрації, Центральне Відомство статистики, а також митниця, прокурорська служба та суди. Правовласники торгових марок активно співпрацюють з органами державної влади в сфері забезпечення права інтелектуальної власності. Така співпраця відбувається в двосторонньому порядку: власники брендів сповіщають органи влади про переміщення фальсифікатів своїх товарів по території Польщі та порушення прав на об’єкти права інтелектуальної власності, а владні органи забезпечують проведення навчальних тренінгів, за допомогою яких учасники мають змогу ознайомитися з найбільш дискусійними та проблемними аспектами охорони та захисту права інтелектуальної власності.

Конкуренція на економічному ринку товарів та послуг, їх вільне переміщення в межах національної території та недостатня прозорість експортно-імпортних відносин, боротьба з фальсифікованою продукцією набуває міждержавних масштабів. Боротьба з незаконними діями, що становлять порушення прав власників товарів та об’єктів інтелектуальної власності, є прерогативою державних органів влади, функціональна діяльність яких відображає стан правового порядку в державі, прозорість та вигідність економічного середовища та захищеність підприємницького класу від фальсифікацій та інших правопорушень у сфері інтелектуальної власності.